

Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 197, september, oktober 2025

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het *“woord van de gerechtigheid”* staat in contrast tot *“de eerste beginselen van de uitspraken van God”* (Hebr. 5:12). Het *“woord van de gerechtigheid”* duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de *“vaste spijs”* (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om *“het einddoel van het geloof”* (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

Alle Schriftgedeelten zijn uit de Herziene Statenvertaling (HSV), tenzij anders vermeld.

Het koninkrijk van God (1)

Het eeuwige koninkrijk van God

Het doel van deze studie en de volgende twee studies is om het verschil te laten zien tussen het *eeuwige* koninkrijk van God, het koninkrijk van de hemelen en het Messiaanse koninkrijk. Het koninkrijk van de hemelen wordt in de evangeliën, vooral in de gelijkenissen, ook wel het koninkrijk van God genoemd (vgl. Matt. 13:11; Lukas 8:10). Maar ook het Messiaanse koninkrijk van duizend jaar wordt het koninkrijk van God genoemd (Gal. 5:21). Toch zijn er wezenlijke verschillen die gezien *moeten* worden, want het koninkrijk van de hemelen en het Messiaanse koninkrijk van God beschrijven Gods eeuwig koninkrijk in engere zin.

Het koninkrijk van God staat centraal in de Bijbel

Het belangrijkste onderwerp in de Bijbel is natuurlijk God Zelf. Maar we kunnen gerust zeggen dat het koninkrijk van God daarna het belangrijkste onderwerp in de Bijbel is. Sommige theologen zeggen zelfs dat de theologie van de Bijbel de theologie over het koninkrijk van God is.

Het koninkrijk van God wordt zeer verschillend uitgelegd. Veel van deze opvattingen zijn echter niet gebaseerd op de Bijbel, maar meer op traditie. Bijvoorbeeld, waarom leren veel christenen dat de Kerk de wereld voor Christus moet winnen voordat Hij terug kan komen, terwijl de Schrift leert dat de Kerk in afvalligheid zal verkeren bij Zijn wederkomst? Er is een grote noodzaak om de *juiste* kennis van het “koninkrijk van God” te bezitten. Daartoe is dezelfde houding nodig als destijds de gelovigen in Beréa hadden:

“en dezen onderscheidten zich gunstig van die te Thessalonika, daar zij het woord met alle bereidwilligheid aannamen en dagelijks de Schriften nagingen, of deze dingen zo waren” (Hand. 17:11 NBG vert.).

Laten we daarom ingaan op dit onderwerp door Schrift met Schrift te vergelijken.

Ons startpunt

Onze kennis van Gods koninkrijk *moet* altijd beginnen met het “*eeuwige*” koninkrijk van God. *God heerst over alles; dat is altijd zo geweest en dat zal altijd zo blijven.* God eeuwige koninkrijk is daarom universeel. (We zullen in de volgende studies zien dat het koninkrijk der hemelen en het Messiaanse koninkrijk zich beperken tot de aarde en de hemel die over de aarde heerst).

Over dit “*eeuwige*” koninkrijk lezen we in verschillende Bijbelgedeelten:

“*Van U, HEERE, is de grootheid, de macht, de luister, de kracht en de majesteit. Want alles wat in de hemel en op de aarde is, is van U. Van U, HEERE, is het Koninkrijk, en U hebt Zich verheven tot een Hoofd boven alles. Rijkdom en eer komen van voor Uw aangezicht, en U heerst over alles ...*” (1 Kron. 29:11,12).

“*De Here is Koning, eeuwig en altoos*” (Ps. 10:16).

“*De HEERE is Koning, eeuwig en altijd ...*” (Ps. 29:10).

“*God heeft zijn troon in de hemel gevestigd, zijn koningschap heerst over alles*” (Ps. 103:19 NBG vert.).

Aangezien God de Schepper is, heeft God de soevereine heerschappij *over alles*. Het is Zijn alomvattende heerschappij, Zijn eeuwig koninkrijk. Psalm 29 geeft een geweldige beschrijving van Gods eeuwige heerschappij. Zeven keer komen we de uitdrukking “*de stem des Heren*” tegen. Temidden van al het natuurgeweld heeft God alles onder controle omdat “*de Here troont als koning in eeuwigheid*” (Ps. 29:10 NBG vert.). Dezelfde gedachte vinden in Klaagliederen 5:19: “*U, HEERE, zetelt voor eeuwig! Uw troon is van generatie op generatie!*” Ondanks alle ellende die het volk meemaakte ten tijde van de profeet Jeremia, zouden er betere dagen komen. Hun troost was dat de eeuwige God van hun vaders tot in eeuwigheid op Zijn troon zetelt en Zijn koninkrijk voor “*eeuwig*” vaststaat.

De betekenis van het woord koninkrijk

Het Hebreeuwse woord voor “koninkrijk” is “*malkoet*” en betekent “koninklijk gezag, koningschap, heerschappij”. Het Griekse woord is “*basileia*” dat “koningschap, koninkrijk” betekent. In alle gevallen verwijzen deze woorden naar een heerschappij over een gebied. God heeft de hoogste heerschappij en er staat niemand boven Hem (Ps. 97:9). Er is één koninkrijk met verschillende aspecten en we spreken daarom van “*Gods eeuwige of universele heerschappij*”.

Twee sferen van Gods koninkrijk: de hemelse en aardse structuur

Dit eeuwige koninkrijk heerst over elk gebied en is er sprake van een “hemels” deel van het koninkrijk en een “aards” (stoffelijk, materieel) deel van het koninkrijk. Dit eeuwige koninkrijk heeft een duidelijke structuur van gedelegeerd gezag. Dat is niet verwonderlijk, want God is niet een God van wanorde, maar van orde en vrede (1 Kor. 14:33).

We zien iets van deze structuur van dat koninkrijk in Job 2:1:

“Opnieuw was er een dag, toen de zonen van God kwamen om hun opwachting te maken bij de HEERE, dat ook de satan in hun midden kwam om zijn opwachting te maken bij de HEERE.”

Job 2:1 laat een vergadering zien van hooggeplaatste engelen, waaronder ook Satan. Hieruit kunnen we afleiden dat Satan niet de allerhoogste onder de engelen was, maar zijn gelijken had. De heerschappij van Satan omvatte in ieder geval de aarde en, naar het zich laat aanzien, ook een bepaald gebied daarom heen. Dit zouden we een “provincie” van Gods koninkrijk kunnen noemen, binnen het “materiele” deel van het koninkrijk van God. Wij denken vaak dat Gods heerschappij alleen op de aarde is gericht en dat alles om deze planeet draait. In Psalm 103:22 lezen we echter:

“Looft de Here, al zijn werken, aan alle plaatsen zijn heerschappij” (NBG vert.)

Gods eeuwige heerschappij strekt zich uit over *alle* plaatsen. De Bijbel legt echter alle nadruk op de aarde. Dat is begrijpelijk, want juist die kennis is van belang voor ons geestelijk inzicht en onze geestelijke groei. Toch geeft de Bijbel wel een aanwijzing van *“andere plaatsen van Zijn heerschappij”*, en wel in Job 1:7:

“Toen zei de HEERE tegen de satan: Waar komt u vandaan? En de satan antwoordde de HEERE en zei: Van het rondtrekken over de aarde en van het rondwandelen erover.”

De andere hooggeplaatste engelen in Job 2:1 zouden mogelijk op heel andere plaatsen zijn geweest, maar de Satan had de aarde doorkruist. Een verder inzicht in de structuur van Gods koninkrijk, en wel binnen de provincie waarover Satan heerschappij uitoefent, vinden we in Openbaring 4:4:

“En rondom de troon stonden vierentwintig tronen. En op de tronen zag ik de vierentwintig ouderlingen zitten, bekleed met witte kleren, en met gouden kronen op hun hoofd.”

Engelen heersen vanuit de hemelse sfeer

Satan was de hoogste engel binnen de provincie waarover hij heerschappij voerde, en onder hem was verder gedelegeerd gezag. Satan was de bron en oorzaak van de zondeval, zowel in het “hemelse” deel van het koninkrijk als in het “aardse” deel van het koninkrijk waarover hij gezag uitoefende. De Bijbel geeft geen aanwijzingen dat de zondeval zich uitstreckte buiten de provincie waarover Satan heerschappij uitoefende. Satan sleepte in zijn val een derde van de engelen mee die onder zijn gezag stonden (Openb. 12:4). Tweederde weigerde dus om Satan te volgen in zijn opstand. Deze tweederde wordt vertegenwoordigd door de *vierentwintig oudsten* die vrijwillig hun kronen neerlegden. Van de engelen die in Satans rebellie zijn meegegaan, moeten de kronen in de toekomst met geweld worden afgenomen. In Openbaring 19:12 zien we Christus in het bezit van al deze kronen. Deze kronen moeten ter beschikking komen, *“want niet aan engelen heeft hij de toekomstige wereld, waarvan wij spreken, onderworpen”* (Hebr. 2:5 NBG vert.).

De vierentwintig oudsten zijn geen christenen

De meest wijdverbreide interpretatie is dat de vierentwintig oudsten de Gemeente van Jezus Christus voorstellen. Echter, Openbaring 2 en 3 handelen over de Gemeente (of Kerk) van Christus, terwijl Openbaring 6-18 zich bezighoudt met de *“tijd van benauwdheid voor Jacob”* (Jer. 30:7) en de volkeren. Openbaring 4 en 5 vormen daarom inleidende hoofdstukken op Openbaring 6-18. Hoewel de kronen die beschikbaar komen na Openbaring 4 en 5, alles te maken hebben met de gelovigen in Openbaring 2 en 3 (vgl. Openb. 2:10; 3:10), verwijzen Openbaring 4 en 5 vooruit, niet terug. De vierentwintig oudsten worden niet genoemd in Openbaring 2 en 3, maar wel in Openbaring 7:11; 11:16. De heerschappij binnen Gods koninkrijk wordt allereerst door God uitgeoefend als hoogste gezag. God heeft daarbij gezag gedelegeerd aan zowel engelen als aan mensen. In Romeinen 13:1 lezen we:

“Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld.”

In het koninkrijk van God wordt heerschappij alleen door de soevereiniteit van God gedelegeerd. Dit werd door de Here onderstreept toen Pilatus Christus probeerde vrij te laten:

“Pilatus dan zei tegen Hem: Spreekt U niet tot mij? Weet U niet dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten? Jezus antwoordde: U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven gegeven was” (Joh. 19:10,11).

Waarschijnlijk vinden velen het in deze woelige wereld moeilijk te begrijpen dat er geen gezag dan door God is. De Bijbel is echter duidelijk dat elke heerser, rechtvaardig of onrechtvaardig, slechts zijn heerschappij uitoefent vanwege God. We zien dit heel duidelijk geïllustreerd in de geschiedenis van Nebukadnezar in Daniël 4. Nebukadnezar had een droom waarin hij een boom midden op de aarde zag. De boom werd omgehouden en er bleef slechts een wortelstomp over. Daniël verklaarde de droom van de koning en deelde de koning mee dat Nebukadnezar deze boom was en zijn koningschap wegens zijn zonde, was geweken. Daniël zei:

“Dit bevel [om de boom om te houwen] berust op het besluit van de wachters en dit verzoek op het woord van de heiligen, opdat de levenden erkennen dat de Allerhoogste Heerser is over het koningschap van mensen, en dat geeft aan wie Hij wil, en daarin zelfs de laagste onder de mensen aanstelt” (Dan. 4:17).

Het koningschap werd van Nebukadnezar afgenomen, totdat hij zou *“erkennen dat de hemel de heerschappij heeft”* (Dan. 4:26b NBG vert.). Hij werd uit de gemeenschap gestoten (Dan. 4:33), maar hij bekeerde zich van zijn zonde en gaf God de eer. Hierop werd zijn koningschap hersteld.

Uit deze geschiedenis leren we dat God de heerschappij over *alles* heeft. Alhoewel een gevallen engel over de aarde heerst waarop de gevallen mens woont en chaos het gevolg is, heerst God over dit alles. Aan deze chaotische situatie zal straks een einde komen wanneer

Christus over de wereld zal heersen. Hij en Zijn mede-erfgenamen zullen deze heerschappij als eerstgeboren zonen uitoefenen.

Het koninkrijk van God en zonen

In heel de Schrift zien we dat gedelegeerde heerschappij in het koninkrijk van God wordt uitgeoefend door “zonen”. Dit geldt voor engelen en voor mensen.

Allereerst zien we dat **de Here Jezus** de “Zoon” van God is.

In Job 2:1 zien we dat engelen “*zonen van God*” worden genoemd, engelen die heerschappij uitoefenen. Adam wordt ook een “*zoon van God*” genoemd (Lukas 3:38), omdat God hem opgedragen had over de aarde te heersen (Gen. 1:26, 28).

Israël wordt een “*eerstgeboren zoon*” genoemd in Exodus 4:22. Israël was geroepen om de eerste onder natiën te zijn en deel te krijgen aan zowel hemelse als aardse heerschappij.

Christenen zijn ook “*eerstgeboren zonen*” (Hebr. 12:23). Gods doel met christenen is het “*openbaar worden van de zonen Gods*” (Rom. 8:19 NBG vert.). Christenen die hun geestelijke wedloop met succes lopen, zijn christenen die hun eerstgeboorterecht verwezenlijken. Zij zullen deel krijgen aan de komende Messiaanse heerschappij van duizend jaar over deze wereld, een heerschappij die verankerd ligt in de eeuwige heerschappij van God.

“Zoonschap” is een centraal thema in het Nieuwe Testament en is in het bijzonder verbonden met het koninkrijk in beperkter zin: het koninkrijk van de hemelen en het Messiaanse koninkrijk. In de volgende studie gaan we verder in op het koninkrijk van de hemelen.

Studievragen

1. Waaraan denk je bij de uitdrukking “Gods eeuwige koninkrijk”?
2. Over welk gebied strekt dit koninkrijk zich uit?
3. Welke twee sferen onderscheiden we in dit koninkrijk?
4. Hoe oefent God gezag uit binnen Zijn eeuwig koninkrijk?
5. Door welke schepselen oefent God die heerschappij uit?
6. Wat is onze plaats binnen die heerschappij?
7. Wat sprak je het meest aan in deze studie?